

Fysik kandidatprojekt

Programkurs

16 hp

Applied Physics - Bachelor Project

TFYA75

Gäller från: 2021 VT

Fastställd av

Programnämnden för elektroteknik, fysik
och matematik, EF

Fastställandedatum

2020-09-29

Huvudområde

Fysik

Utbildningsnivå

Grundnivå

Fördjupningsnivå

G2X

Kursen ges för

- Civilingenjörsprogram i teknisk fysik och elektroteknik - internationell
- Civilingenjörsprogram i teknisk fysik och elektroteknik

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen se fliken Generella bestämmelser, rubrik Påbörjande av kandidatprojekt.

För Y/Yi krävs att följande kurser är slutförda: Ingenjörprojekt, Elektronik och mätteknik, Programmering, grundkurs (eller för Yi, annan programmeringskurs), Optik - teori och tillämpning.

Lärandemål

Kursen ska ge erfarenheter av praktisk konstruktion av en avancerad apparat, alternativt framtagning av ett avancerat datorprogram, för studie av ett fysikaliskt fenomen, både på det tekniska och på det administrativa planet. Detta innebär att den ger kunskaper och förståelse för en mängd områden. Efter fullgjord kurs ska teknologen kunna:

- konstruera en datorstyrd apparat, instrument, eller avancerat datorprogram för studie av ett fysikaliskt fenomen
- använda den datorstyrda apparaten eller programmet för att studera det fysikaliska fenomenet
- analysera och strukturera de kombinerade elektroniska, fysikaliska och/eller mekaniska problem som krävs för konstruktionen
- formulera en kravspecifikation utifrån ett projektdirektiv
- tillämpa kunskaper från tidigare kurser

- söka upp och tillägna sig kompletterande kunskaper
- utföra ett projektarbete enligt en projektmodell
- planera, dokumentera och utföra ett projektarbete med effektiv användning av materiella och personella resurser
- följa upp och modifiera projekt- och tidplaner
- aktivt medverka till en väl fungerande projektgrupp
- ta initiativ och finna kreativa lösningar
- redovisa resultatet av ett projektarbete muntligt och skriftligt
- använda moderna verktyg och utrustning för programmering, relevanta för projektet, samt känna till dessa systems möjligheter och begränsningar
- utföra felsökning i elektroniska system med hjälp av mätinstrument, eller i fallet datorprogram utföra felsökning och verifiera funktionen hos programmet
- reflektera över ett utfört projektarbete och föreslå förbättringar

Ett vidare mål för kursen är att utveckla kreativiteten samt att ge färdigheter i ingenjörsmässigt tänkande och experimenterande. Projekten bedrivs så realistiskt som möjligt för att vara en träning inför det kommande yrkeslivet. Resultatet av projektarbetet ska:

- hålla hög teknisk kvalitet och baseras på moderna kunskaper och metoder.
- dokumenteras i form av projekt- och tidplan, krav- och designspecifikation samt i en teknisk/vetenskaplig rapport
- presenteras muntligt
- demonstreras
- följas upp i en efterstudie

Kursinnehåll

I projektet konstrueras både hårdvara och mjukvara, från kravspecifikation till färdig produkt. Föreläsningar, laborationer och projektarbete behandlar:

- Projektarbete: problemformulering, planer, roller, organisation, specifikationer, dokument, informationssökning, LIPS-modellen.
- Modern materialfysik, nanoteknologi och modellering relevant för de projekt som ges.
- Mätning och styrning med hjälp av dator och tillhörande utvecklingshjälpmedel: hårdvarunära programmering, datainsamlingskort, instrumentstyrning från dator, programmeringsmiljöer. I det fall enbart ett avancerat datorprogram utvecklas ges undervisning i de verktyg som krävs för att utföra projektet.
- Projektspecifika kunskaper inom de ämnen, tex. fysik, elektronik och programmering, som krävs för att kunna slutföra projekten.
- Labsäkerhet: Regler och praktisk tillämpning
- Mätteknik och felsökning i elektroniska kretsar och/eller mjukvara (det som är relevant för projekten)

Undervisnings- och arbetsformer

Kursen består av föreläsningar, laborationer samt projektarbete. Projektarbetet och laborationerna utförs i grupper om ca 6 studenter. Till projektet väljer varje grupp en konstruktionsuppgift. Gruppen tilldelas en handledare, som fungerar som stöd under konstruktionsarbetet. Även ett antal experter på diverse områden finns tillgängliga. Komponenter, datorer och instrument hålls tillgängliga i för kursdeltagarna åtkomliga lokaler. Projektarbetet ska bedrivas enligt LIPS-modellen. Modellen anger regler för bland annat projektplaner och teknisk dokumentation. Kursen avslutas med ett antal seminarier med obligatorisk närvaro där projektgrupperna redovisar sina projekt. Parallellt med projektet kommer ett antal föreläsningar att ges.

Kursen pågår hela vårterminen. Projektet krävställes och planeras under Vt1, här utförs även ett antal laborationer. Projektet utförs under VT2.

Examination

UPG3	Presentation och opposition	U, G	1.5 hp
UPG2	Etik	U, G	1.5 hp
UPG1	Skriftlig rapport	U, G	2 hp
PRA1	Projektarbete	U, G	11 hp

Projektarbetet bedöms utifrån dessa delmoment:

- kravspecifikationens uppfyllande, dvs fungerande apparat
- teknisk dokumentation av projektresultatet
- muntlig presentation
- projektdokument; kravspecifikation, systemskiss, projektplan, tidplan, designspecifikation och reflexionsdokument författade i enlighet med LIPS

För godkänt på hela projektarbetet krävs godkänt på samtliga delmoment samt att arbetet utförts enligt given leveransplan. Laborationerna är godkända då samtliga krav med prioritet "1" i laborationshandledningen är uppfyllda. Samtliga moment i etikmodulen är obligatoriska.

På kursen ges betygen Underkänd/Godkänd.

Betygsskala

Tvågradig skala, äldre version, U, G

Institution

Institutionen för fysik, kemi och biologi

Studierektor eller motsvarande

Magnus Boman

Examinator

Per Sandström

Undervisningstid

Preliminär schemalagd tid: 245 h

Rekommenderad självstudietid: 182 h

Kurslitteratur

Böcker

Tomas Svensson/Christian Krysander, *Projektmodellen LIPS* Studentlitteratur

Kompendier

Särtryck från institutionen Sven Eklund, Arbeta i projekt

Studentlitteratur Tomas Svensson, Christian Krysander, projektmodellen LIPS

Studentlitteratur

Övrigt

Särtryck från institutionen

Studenterna förväntas även söka litteratur på egen hand med hjälp av kurspersonalen

Generella bestämmelser

Kursplan

För varje kurs ska en kursplan finnas. I kursplanen anges kursens mål och innehåll samt de särskilda förkunskaper som erfordras för att den studerande skall kunna tillgodogöra sig undervisningen.

Schemaläggning

Schemaläggning av kurser görs enligt, för kursen, beslutad blockindelning.

Avbrott på kurs

Enligt rektors beslut om regler för registrering, avregistrering samt resultatrapportering (Dnr LiU-2015-01241) skall avbrott i studier registreras i Ladok. Alla studenter som inte deltar i kurs man registrerat sig på är alltså skyldiga att anmäla avbrottet så att kursregistreringen kan tas bort. Avanmälan från kurs görs via webbformulär, www.lith.liu.se/for-studenter/kurskomplettering?l=sv.

Inställd kurs

Kurser med få deltagare (< 10) kan ställas in eller organiseras på annat sätt än vad som är angivet i kursplanen. Om kurs skall ställas in eller avvikelser från kursplanen skall ske prövas och beslutas detta av dekanus.

Riktlinjer rörande examination och examinator

Se Beslut om Riktlinjer för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linköpings universitet Dnr LiU-2019-00920, (<http://styrdokument.liu.se/Regelsamling/VisaBeslut/917592>).

Examinator för en kurs ska inneha en läraranställning vid LiU i enlighet med LiUs anställningsordning, Dnr LiU-2017-03931 (<https://styrdokument.liu.se/Regelsamling/VisaBeslut/622784>). För kurser på avancerad nivå kan följande lärare vara examinator: professor (även adjungerad och

gästprofessor), biträdande professor (även adjungerad), universitetslektor (även adjungerad och gästlektor), biträdande universitetslektor eller postdoktor. För kurser på grundnivå kan följande lärare vara examinator: professor (även adjungerad och gästprofessor), biträdande professor (även adjungerad), universitetslektor (även adjungerad och gästlektor), biträdande universitetslektor, universitetsadjunkt (även adjungerad och gästadjunkt) eller postdoktor. I undantagsfall kan även en Timplärare utses som examinator på både grund- och avancerad nivå, se Tekniska fakultetsstyrelsen vidaredelegationer.

Examination

Principer för tentamina

Skriftlig och muntlig tentamen samt digital salstentamen och datortentamen ges minst tre gånger årligen; en gång omedelbart efter kursens slut, en gång i augustiperioden samt vanligtvis i en av omtentamensperioderna. Annan placering beslutas av programnämnden.

Principer för tentamensschemat för kurser som följer läsperioderna:

- kurser som ges Vt1 förstagångstenteras i mars och omtenteras i juni och i augusti
- kurser som ges Vt2 förstagångstenteras i maj och omtenteras i augusti och i oktober
- kurser som ges Ht1 förstagångstenteras i oktober och omtenteras i januari och augusti
- kurser som ges Ht2 förstagångstenteras i januari och omtenteras i mars och i augusti

Tentamensschemat utgår från blockindelningen men avvikelser kan förekomma främst för kurser som samläses/samtenteras av flera program samt i lägre årskurs.

För kurser som av programnämnden beslutats vara vartannatårskurser ges tentamina 3 gånger endast under det år kursen ges.

För kurser som flyttas eller ställs in så att de ej ges under något eller några år ges tentamina 3 gånger under det närmast följande året med tentamenstillfällen motsvarande dem som gällde före flyttningen av kursen.

När en kurs ges för sista gången ska ordinarie tentamen och två omtentamina

erbjudas. Därefter fasas examinationen ut med tre tentamina samtidigt som tentamen ges i eventuell ersättningskurs under det följande läsåret. Om ingen ersättningskurs finns ges tre tentamina i omtentamensperioder under det följande läsåret. Annan placering beslutas av programnämnden. I samtliga fall ges dessutom tentamen ytterligare en gång under det därpå följande året om inte programnämnden föreskriver annat.

Om en kurs ges i flera perioder under året (för program eller vid skilda tillfällen för olika program) beslutar programnämnden/programnämnderna gemensamt om placeringen av och antalet omtentamina.

Omprov övriga examinerande moment

För riktlinjer för omprov vid andra examinerande moment än skriftliga tentamina, digital salstentamina och datortentamina hänvisas till de generella LiU-riktlinjerna för examination och examinator, <https://styrdokument.liu.se/Regelsamling/VisaBeslut/917592>.

Anmälan till tentamen

Fram till 31 januari 2021 gäller enligt tidigare riktlinjer: För deltagande i skriftlig tentamen, digital salstentamen och datortentamen krävs att den studerande gjort förhandsanmälan i Studentportalen under anmälningssperioden, dvs tidigast 30 dagar och senast 10 dagar före tentamensdagen. Anvisad sal meddelas fyra dagar före tentamensdagen via e-post. Studerande, som inte förhandsanmält sitt deltagande riskerar att avvisas om plats inte finns inom ramen för tillgängliga skrivningsplatser.

Från 1 februari 2021 gäller nya riktlinjer för anmälan till skriftliga salsskrivningar inklusive digitala tentamina i sal, Dnr LiU-2020-02033 (se beslut i regelsamlingen <https://styrdokument.liu.se/Regelsamling/VisaBeslut/622682>).

Teckenförklaring till tentaansmälningssystemet:

- ** markerar att tentan ges för näst sista gången
- * markerar att tentan ges för sista gången

Ordningsföreskrifter för studerande vid tentamensskrivningar

Se särskilt beslut i regelsamlingen: <https://styrdokument.liu.se/Regelsamling/VisaBeslut/622682>

Plussning

Vid Tekniska högskolan vid LiU har studerande rätt att genomgå förnyad examination (s.k. plussning) för högre betyg på skriftliga tentamina, digital salstentamina och datortentamina, dvs samtliga provmoment med modulkod TEN, DIT och DAT. På övriga examinationsmoment ges inte möjlighet till plussning, om inget annat anges i kursplan.

Plussning är ej möjlig på kurser som ingår i utfärdad examen.

Betyg och examinationsformer

Företrädesvis skall betygen underkänd (U), godkänd (3), icke utan beröm godkänd (4) och med beröm godkänd (5) användas.

- Kurser med skriftlig tentamen och digital salstentamen skall ge betygen (U, 3, 4, 5).
- Kurser med stor del tillämpningsinriktade moment såsom laborationer, projekt eller grupparbeten får ges betygen underkänd (U) eller godkänd (G).
- Examensarbete samt självständigt arbete ger betyg underkänd (U) eller godkänd (G).

Examinationsmoment och modulcoder

Nedan anges vad som gäller för de examinationsmoment med tillhörande modulcod som tillämpas vid Tekniska fakulteten vid Linköpings universitet.

- Skriftlig tentamen (TEN) och digital salstentamen (DIT) skall ge betyg (U, 3, 4, 5).
- Examinationsmoment som kan ge betygen underkänd (U) eller godkänd (G) är laboration (LAB), projekt (PRA), kontrollskrivning (KTR), digital kontrollskrivning (DIK), muntlig tentamen (MUN), datortentamen (DAT), uppgift (UPG), hententamen (HEM).
- Övriga examinationsmoment där examinationen uppfylls framför allt genom aktivt deltagande som basgrupp (BAS) eller moment (MOM) ger betygen underkänd (U) eller godkänd (G).
- Examinationsmomenten Opposition (OPPO) och Auskultation (AUSK) inom examensarbetet ger betyg underkänd (U) eller godkänd (G).

Allmänt gäller att:

- Obligatoriska kursmoment skall vara poängsatta och ges en modulkod.
- Examinationsmoment som ej är poängsatt får ej vara obligatoriskt. Det är frivilligt att delta på dessa moment och information om det samt tillhörande villkor skall tydligt framgå i den beskrivande texten.
- För kurser med flera examinationsmoment med graderad betygsskala skall det anges hur slutbetyg på kursen vägs samman.

För obligatoriska moment gäller att: Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift. (I enlighet med LiU-riktlinjerna <http://styrdokument.liu.se/Regelsamling/VisaBeslut/917592>).

För samtliga examinationsmoment gäller att: Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det. Om koordinatören istället har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål. (I enlighet med LiU-riktlinjerna <http://styrdokument.liu.se/Regelsamling/VisaBeslut/917592>).

Rapportering av examinationsresultat

Rapportering av den studerandes examinationsresultat sker på respektive institution.

Plagiering

Vid examination som innebär rapportskrivande och där studenten kan antas ha tillgång till andras källor (exempelvis vid självständiga arbeten, uppsatser etc) måste inlämnat material utformas i enlighet med god sed för källhänvisning (referenser eller citat med angivande av källa) vad gäller användning av andras text, bilder, idéer, data etc. Det ska även framgå ifall författaren återbrukat egen text, bilder, idéer, data etc från tidigare genomförd examination, exempelvis från kandidatarbete, projektrapporter etc. (ibland kallat självplagiering).

Underlåtelse att ange sådana källor kan betraktas som försök till vilseledande vid examination.

Försök till vilseledande

Vid grundad misstanke om att en student försökt vilseleda vid examination eller när

en studieprestation ska bedömas ska enligt Högskoleförordningens 10 kapitel
examinator anmäla det vidare till universitetets disciplinnämnd. Möjliga konsekvenser
för den studerande är en avstängning från studierna eller en varning. För mer
information se <https://www.student.liu.se/studenttjanster/lagar-regler-rattigheter?l=sv>.

Regler

Universitetet är en statlig myndighet vars verksamhet regleras av lagar och
förordningar, exempelvis Högskolelagen och Högskoleförordningen. Förutom lagar
och förordningar styrs verksamheten av ett antal styrdokument. I Linköpings
universitets egna regelverk samlas gällande beslut av regelkaraktär som fattats av
universitetsstyrelse, rektor samt fakultets- och områdesstyrelser.

LiU:s regelsamling angående utbildning på grund- och avancerad nivå nås
på [http://styrdokument.liu.se/Regelsamling/Innehall/Utbildning_pa_grund-
_och_avancerad_niva](http://styrdokument.liu.se/Regelsamling/Innehall/Utbildning_pa_grund-_och_avancerad_niva).

Kandidatprojekt (ingående i civilingenjörsprogrammens termin 6)

Allmänna bestämmelser

I samtliga civilingenjörsutbildningar förutom Industriell ekonomi – internationell och
Teknisk fysik och elektroteknik – internationell ingår sedan 2014 ett obligatoriskt
kandidatprojekt, som också kan utgöra examensarbete för teknologie
kandidatexamen. Under programtermin 6 på respektive program ges en eller flera
särskilda kurser som utgör kandidatprojektet och vars kursplaner innehåller
kursspecifika bestämmelser som kompletteras med gemensamma bestämmelser
nedan.

Mål

Kandidatprojektet ska bidra till att generella och programspecifika mål för
civilingenjörsexamen uppnås. I respektive kursplan anges specifika lärandemål men
kandidatprojektet innefattar även följande lärandemål som är gemensamma för
samtliga kandidatprojektskurser vid tekniska fakulteten vid LiU:

- Ämneskunskaper
Efter genomfört kandidatprojekt förväntas den studerande kunna

- systematiskt integrera sina kunskaper förvärvade under studietiden
- tillämpa metodkunskaper och ämnesmässiga kunskaper inom huvudområdet
- tillgodogöra sig innehållet i relevant facklitteratur och relatera sitt arbete till den
- Individuella och yrkesmässiga färdigheter
Efter genomfört kandidatprojekt förväntas den studerande visa förmåga att
  - formulera frågeställningar samt avgränsa inom givna tidsramar
  - söka och värdera vetenskaplig litteratur
- Arbeta i grupp och kommunicera
Efter genomfört kandidatprojekt förväntas den studerande visa förmåga att
  - planera, genomföra och redovisa ett självständigt arbete i form av ett projekt i grupp.
  - professionellt uttrycka sig skriftligt och muntligt
  - kritiskt granska och diskutera ett i tal och i skrift framlagt självständigt arbete
- Ingenjörsmässighet
Efter genomfört kandidatprojekt förväntas den studerande kunna
  - skapa, analysera och/eller utvärdera tekniska lösningar
  - göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter

Kandidatprojekt under utlandsstudier

I samband med utlandsstudier görs en individuell planering tillsammans med utbildningsledare av hur kravet på kandidatprojekt på civilingenjörsprogrammet skall uppfyllas.

Påbörjande av kandidatprojekt

För att få påbörja kandidatprojektet ska följande krav vara uppfyllda:

- Den studerande skall ha minst 90hp godkänt i kurser inom programtermin 1-4 (frivilliga kurser inräknas ej). Detta krav ska vara uppfyllt senast 3 veckor in i läsperiod 2 höstterminen före kandidatprojektet skall utföras
- Den studerande skall ha slutfört de specifika ämneskurser som anges i kursplanen för respektive kandidatprojektkurs. Detta krav ska vara uppfyllt senast 3 veckor in i läsperiod 2 höstterminen före kandidatprojektet skall utföras

Vid bedömning av uppfyllande av kraven ska individuella beslut, fattade t.ex. i samband med antagning till senare del av programmet, beaktas.

Anmälan till kandidatprojektet görs under kursanmälningsperioden 1-10 oktober hösten före kandidatprojektet skall utföras.

Examination

Examinator för kandidatprojekt ska ansvara för att examinationen sker i enlighet med kursplanen och i tillämpliga delar utföra de uppgifter som gäller för examinator för examensarbeten.

Kandidatprojektets skriftliga rapport motsvarar ett examensarbete för en kandidatexamen. Det innebär att den ska hanteras på motsvarande sätt avseende publicering om inte särskilda skäl föreligger.

Rapporten ska utformas i enlighet med god sed för källhänvisning (referenser eller citat med angivande av källa) vad gäller användning av andras text, bilder, idéer, data etc. Det ska likaså framgå ifall författaren återbrukat egen text, bilder idéer, data etc. från tidigare genomförd examination, exempelvis från kandidatarbete, projektrapport etc. (ibland kallat självplagiering). Underlåtelse att ange sådana källor kan betraktas som försök till vilseledande vid examination.

I de fall flera studerande genomför kandidatprojektet tillsammans ska vars och ens bidrag till arbetet redovisas. Arbetets omfattning ska för respektive student motsvara ett individuellt arbete. Examinator ska säkerställa att respektive studerande har bidragit på ett tillfredsställande sätt till arbetet, och uppfyller de krav som ställs för att bli godkänd på kandidatprojektet.